

Halaur S.P.

Poltava Korolenko National Pedagogical University

THE SPACE OUTSIDE THE LOCATIVE LANDMARK AS PREFIX-PREPOSITIONAL CORRELATION'S PARAMETER

Summary

The article is the attempt to prove verbal predicate's prefix and prepositional correlation's active participation in semantic and syntactic organization of the sentence. Direct / mediated prefix and types of correlation of prepositions in syntactic structures with the semantic parameter «the space outside the locative landmark» were investigated consistently. The spectrum of prefix and prepositional correlation's models and submodels as specific representatives of the locative type «direction out of the locative landmark» and «direction from space opposite to locative landmark» was elaborated in succession. Peculiarities of filling up the predicate position as well as the position on the right side in sentences with prefix and preposition's correlation were deeply analyzed. The most subtle semantic nuances, realized in the syntactic structure by the prefix-prepositional concord's mechanism, claimed to be dominant.

Keywords: prefix-prepositional correlation, verbal predicate, right-side spreader, locative landmark, spatial relation.

УДК 81'255.4-112=161.2:821.111-21В.Шекспір

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО «КОРОЛЯ ЛІРА» В. ШЕКСПІРА В ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ ДОРОБКУ П. КУЛІША ТА І. ФРАНКА

Кравцова М.О.

Львівський національний університет імені Івана Франка

Стаття присвячена вивченню історії створення першого українського перекладу трагедії «Король Лір» В. Шекспіра пера П. Куліша. Автор статті аналізує подальшу роботу І. Франка над перекладом П. Куліша та його власне зацікавлення твором англійського письменника. Подано інформацію стосовно публікації першого перекладу «Короля Ліра». Також досліджується трагедія «Король Лір» в перекладацькому доробку І. Франка. Вивчення української Ліріани важливе з огляду на подальше дослідження трагедії.

Ключові слова: В. Шекспір, «Король Лір», переклад, П. Куліш, І. Франко.

Постановка проблеми. Перший український переклад Шекспірового «Короля Ліра» вийшов друком 1902 р. – 294 роки після першої публікації оригінального твору. Станом на сьогодні існує п'ять повних перекладів трагедії, проте їх комплексного аналізу ще не було проведено. Оскільки твір став частиною української полісистеми, виникає потреба ґрунтовного дослідження історії створення, а також особливостей перекладу Шекспірового «Короля Ліра» українською мовою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Першою ґрунтовною розвідкою про Кулішеві переклади драм Шекспіра була стаття Я. Гординського, опублікована 1928 р. в Записках Наукового товариства імені Шевченка (Т. 148), проте вона містить переважно аналіз мови Кулішевих перекладів. До історії створення українських перекладів з Шекспіра також зверталася Р. П. Зорівчак, яка досліджує Шекспіріану І. Франка. І. В. Григоренко аналізує епістолярний дискурс Панаса Мирного та С. Єфремова, де автор також згадує про їх листування щодо публікації перекладу «Короля Ліра». Проте переважна більшість науковців зосереджується на аналізі мовних особливостей перекладу «Короля Ліра», стратегій перекладачів: Л. В. Коломієць, О. В. Кабкова, О. Л. Башманівський, О. Г. Павленко тощо. Таким чином, відсутність комплексного підходу до аналізу історії створення української Ліріани зумовлює актуальність даного дослідження.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Дана робота є першим аналізом іс-

торії створення трагедії В. Шекспіра «Король Лір» пера П. Куліша та І. Франка.

Мета статті. Автор статті прагне дослідити історію створення першого українського перекладу Шекспірової трагедії «Король Лір», зробленого П. Кулішем, а також внесок І. Франка в сприяння публікації цієї трагедії і його особисте зацікавлення п'єсою англійського Барда.

Виклад основного матеріалу. Перший повний український переклад трагедії «Король Лір» В. Шекспіра здійснив П. Куліш. Як зазначає Я. Гординський, «[...] Куліш зайнявся перекладанням Шекспіра після довголітніх студій і [...] джерела тих перекладів належить шукати в молодечому ще захопленню, що перетривало до кінця життя Куліша» [1, с. 317] (*цитати подані за сучасним правописом.* – М. К.). «Короля Ліра» було опубліковано 1902 р., вже після смерті П. Куліша [11], проте сам переклад був зроблений задовго до цього, а його публікації перешкоджала відсутність фінансування. У «[...]1860 р. Куліш не тільки що не перекладав ще Шекспіра, а й, здається, завагався в тому намірі. Бо в споминах Олександра Кониського про день 4 мая 1860 р. читаємо, що коли тоді Кониський висловив побажання, щоби хтось зайнявся перекладом Шекспіра на українську мову, Куліш засміявся й сказав, що Шекспіра нашою мовою побачать хіба правнуки. Але вже 1877 р. – як оповідає Шенрок – Микола Костомарів не погоджувався з Кулішем між іншим і в справі перекладу Шекспіра на українську мову, бо на його гадку ця праця непотрібна образованим українцям, що вміють

по російськи, вона має значіння хіба для Галичан. З того можна би думати, що Куліш став перекладати Шекспіра десь у другій половині [18]70-х рр» [1, с. 318]. Розповсюдженню перекладу також перешкоджала політична ситуація. Якщо в Галичині опублікувати такий переклад було можливо, то на іншій частині України, яка входила до складу Російської імперії, діяв Валувєвський циркуляр 1863 р., а згодом Емський указ 1876 р., який серед іншого забороняв видавати та друкувати українською мовою оригінальні та перекладні твори. Не можна сказати і про доречність такої публікації у 1902 р. – І. Франко вважав, що час для публікації перекладів з В. Шекспіра був доволі невдалий – для Росії він був все ще забороненим, а «в Галичині старші генерації малочисленної інтелігенції зайняті переважно політичною боротьбою за існування; для простого народу, для читальень Шекспір – затьажка страва, а серед молодіжі, особливо університетської, панувала в 1900 році гарячка декадентизму» [10, с. 372].

На початку 1880-х рр. П. Куліш приїжджає до Галичини. На той момент він вже переклав 13 Шекспірових творів, проте друком вийшов лише перший том у 1882 р., що містив «Отелло», «Комедію помилок» та «Троїла та Кресиду». На видання повного Шекспіра П. Куліш інкогніто отримав гроші від якогось «українського патріота» [10, с. 370]. На думку українського кулішознавця Є. Нахліка, П. Куліш мав власні заощадження для публікації, натомість Б. Якимович вважає, що жертводавцем міг бути М. Жученко, а також Є. Милорадович, які разом із Дм. Пильчиковим «були фундаторами Товариства ім. Шевченка у Львові [13, с. 325]. Незважаючи на наявність коштів, подальші томи так і не були опубліковані, адже декілька польських шляхтичів переконали П. Куліша спричинитися до «польсько-української угоди в Галичині» [6, с. 382] і надрукувати «Хуторну поезію», «Крашанку» та «Die Vergewaltigung des Basilianerordens». «[О]сівши у Львові і сторонячись від тутешніх народовців, він зблизився з кружком польських аристократів і урядовців і захопився думкою погодити українців з поляками на ґрунті будітвом польської культурності. Опублікувавши один том Шекспірових творів і розпочавши друк другого, він покинув цей план і замість «Короля Ліра» опублікував 1882 р. «Хуторну поезію», в якій основою було заперечення цивілізації столичної і потреба вернути до цивілізації хуторної, а слідом за сям видав «Крашанку русинам і полякам на великдень 1882 р», в якій взивав русинів, щоб покинули своє козаколюбство і гайдамацтво і переймалися польською культурністю» [7, с. 286]. На початках поляки обіцяли профінансувати справу, проте згодом стало зрозуміло, що цього не станеться і П. Куліш мусив віддати усі кошти, що були передбачені для друку перекладів з В. Шекспіра. Як зазначає І. Франко, опісля публікації першого тому перекладів з Шекспіра, П. Куліш «вийхав із Австрії, лишивши всі свої наклади, в тім числі й Шекспіра, «у схованці» в якогось нікому з русинів незнайомого поляка, де ті книжки пролежали в паках 10 літ, поки по його смерті не продано їх на ліцитації книгарні Наук [ового] тов [ариства] ім. Шевченка» [10, с. 370].

У листі до М. П. Драгоманова від 1 січня 1895 р., І. Франко говорить про плани П. Куліша надрукувати другий том: «[...] з друком «Телля» можна б підождати, бо я певнісінький, що переклад Куліша лежатиме в книгарнях ще комплектніше, чим переклад Шекспіра. Коли вже друкувати Кулішеві переклади, то, звісно, далеко краще брати далі Шекспіра (для другого тому він лагодить «Короля Ліра» і дві якісь менше важні драми)» [9, с. 10]. Як

бачимо, І. Франко вважав «Короля Ліра» твором більш значущим ніж «Коріолан» та «Приборкання норовливої», які мали увійти до другого тому. Проте у 1897 р. П. Куліш пішов з життя і другий том так і не побачив прижиттєвої публікації.

1899 р. анонімний добродій, яким, як згодом з'ясував С. Захаркін був К. В. Жученко, що працював у державних установах Полтавської губернії, пожертвував 1000 гульденів на видання Кулішевих перекладів, що було доручено І. Франкові, а цей капітал разом із чистим доходом призначалися на створення фонду імені Шекспіра. З Шекспірівського фонду було виділено 646 70 корон для друку, оправи й експедиції «Короля Ліра». З десяти творів призначених для друку, трагедія «Король Лір» була на четвертому місці по кількості виділених коштів («Антоній і Клеопатра» – 855 50, «Гамлет» – 768 64, «Коріолан» – 667 48, «Король Лір» – 646 70 корон), проте станом на 31 грудня 1902 р. кількість проданих екземплярів була найменшою – 166 примірників (ціна продажу – 1 80 корона), якщо не брати до уваги п'єсу «Міра за міру», якої не було продано жодного примірника. Майже всі переклади вийшли у кількості 1000 друківаних примірників, окрім «Юлія Цезаря» та «Антонія та Клеопатри», яких вийшло на 200 примірників більше.

І. Франко подав дуже детальну передмову до Кулішевого перекладу трагедії «Король Лір», як і до інших перекладених ним Шекспірових творів. «Так, загальний обсяг Франкових передмов до кожної книжки складає 135 с., пояснень – 95 с., разом це – 230 с. Отже, І. Франко написав фактично цілу книжку про творчість В. Шекспіра» [13, с. 320]. Що стосується редакторської правки, І. Франко «привів переклади усіх драм Шекспіра до усталеного тоді правопису і зняв із рукопису наголоси. До технічного боку справи належить укладання рядків; Франко також позначував у рукописі спосіб друку, себто виконав технічну редакцію видання» [13, с. 321]. Усі переклади друкувалися в форматі 18Ч11,5 см, палітурні роботи виконували різні майстерні Львова. Отож, 1902 р. у Львові Українсько-руська видавничка спілка видала трагедію «Король Лір» у перекладі П. Куліша з передмовою і поясненнями І. Франка. Того ж року у християнсько-суспільному щоденнику консервативного народовецького напрямку «Руслан» у № 203 від 10 (23) вересня вийшла рецензія на переклад.

Проаналізувавши статті та листи І. Франка, у яких він згадує Кулішевий переклад «Короля Ліра», можна зробити висновок, що хоча І. Франко і вважав цю справу важливою, адже це був перший український переклад «Короля Ліра», проте він не давав високої оцінки ні цій трагедії, ні іншим перекладам з В. Шекспіра, доволі часто критикуючи П. Куліша. Так, у статті «Шекспір в українців» І. Франко подає детальну інформацію про роботу П. Куліша над перекладами з Шекспіра, зокрема він зазначає, що «Куліш був, як в історіографії, так і в іноземних мовах, самоуком; він опановував багато мов для потреби, але жодною не володів досконало і зовсім не доріс до такого визначного майстра мови, яким був Шекспір. До того ж в Куліша був цілковитий брак гумору і свого роду чванлива, черства мовна манера, яку він виробив собі при постійному занятті Святим письмом і яку переніс і на свій переклад Шекспіра. Вийшло таке, що він перекладав Шекспіра, послуговуючись справді оригіналом, однак переважно з російських перекладів, і виявив себе зовсім безпорадним при перекладі численних Шекспірових дотепів, мовних каламбурів і натяків, тонкі звороти передавав загалом незугарно, до того

ж послуговувався при своїй праці зманерованою стародавньою мовою, від якої читання його перекладів ставало тяжким, часто навіть неприємним» [6, с. 384]. Отож, у статті «Шекспір в українців» І. Франко зазначає, що П. Куліш перекладав «Короля Ліра» послуговуючись оригіналом, проте переважно користуючись російськими перекладами, проте у «Нарисі історії українсько-руської літератури до 1890 р» він говорить, що переклади з В. Шекспіра «доконані не з англійського оригіналу, а тільки з російських перекладів» [7, с. 288]. Завершивши підготовку перекладів, І. Франко казав: «я з чистим сумлінням можу сказати, що хоч і які б були в деталях хиби моєї редакційної роботи, все-таки воно ліпше, що Кулішеві переклади Шекспірових драм вийшли в такому одязі, ніж коли б були вийшли зовсім голі, так, як перші три, що їх опублікував сам Куліш» [10, с. 371].

І. Франка справедливо називають засновником українського перекладознавства, адже він залишив по собі значущий доробок, зробивши неоціненний внесок в українську літературу. І. Франко надзвичайно цінував Шекспірові твори і захоплювався англійським драматургом. Про це, наприклад, свідчить той факт, що коли він разом із Марком Черемшиною поверталися із Відня додому, «І. Франко взявся екзамінувати Марка Черемшину з Байрона та Шекспіра і зауважив, що від цих двох велетнів починається взагалі література так, як право від римського права, а наука про національну економіку від Адама Сміта» [2, с. 7]. І. Франко першим почав перекладати Шекспірові сонети українською, він також переклав уривки з «Короля Ліра» та «Бурі», а також зробив повний переклад «Венецького купця». І. Франко – редактор перекладів П. Куліша та Ю. Федьковича з В. Шекспіра, автор десяти передмов до перекладів П. Куліша з В. Шекспіра, однієї передмови до власного перекладу «Венецького купця» та статті «Шекспір в українців», написаної німецькою мовою та опублікованої у тижневику «Die Zeit» 1903 р. У статті «Перші літературні спроби Івана Франка» В. Щурат також згадує, що в І. Франка був вірш «До Шекспіра», який не зберігся [12].

І. Франко почав перекладати твори В. Шекспіра 1879 р. У листі до О. М. Рошкевич від 6 квітня 1879 р., він говорить про наміри перекладати «Короля Ліра» які, очевидно, виникли під впливом побаченої вистави: «Окрім розправи про дітей, пищу, як часом прийде анімуш, повістку про Гриця, премудрого школяра, і забираюся до переведу Шекспірового «Ліра» та деяких наукових розправок Гекслі. Ага, може-с, де-небудь чула, що приїхав сюди славний італіанський актор Ернесто Россі і дає у Львові представлення. Давав досі «Гамлета», «Отела» і «Ліра». На тім посліднім були-смо вчора з Т[е]р[лецьким]. Що за грандіозна штука і що з майстерська гра! Особливо перші сцени – найтрудніші до представлення, де Лір ще виступає яко великий король, гордий, звисока смотрячий на все, розпоряджаючий долею мільйонів, навиклий до послуху, покірності і підхлібства, де він роздає донькам кавалки свого царства, немов жebraкам кавалки хліба, – сесі сцени найкраще відіграв Россі. Хоть не розуміти було його бесіди, але кожний рух, кожний жест, кожда інтонація говорила так голосно і виразно, що чоловік ... ну, та що й говорити, – ти знаєш, що я досить твердий на сльози, а вчора сплакався, як мала дитина» [8, с. 174-175]. І. Франко не завершив перекладу трагедії, переклавши лише уривок з «Короля Ліра» [4, с. 689-690], а саме першу сцену першого акту. Вперше він був надрукований 1956 р.

у першому томі видання Інституту літератури ім. Т. Шевченка АН України «Літературна спадщина». Чорновий автограф № 216, с. 87 «міститься в загальному зошиті серед перекладів та оригінальних творів 1878-1879 рр., що дає підстави датувати його цим часом» [4, с. 720]. Причин того, що Франко не завершив переклад могло бути декілька: можливо він хотів перекласти лише те, що його настільки вразило у виставі, адже саме про цей уривок він говорить із таким захопленням у листі до О. Рошкевич; також ймовірно, що він був дуже заклопотаний видавничою серією «Дрібна бібліотека» (1878-1880) і на переклад не лишалося ні часу, ні сил, іншою причиною могло бути переживання І. Франка, викликане одруженням О. Рошкевич з В. Озаркевичем 14 вересня 1879 р., адже він неодноразово писав у листах про свої страждання, наприклад у листі від 18 жовтня 1879 р. до М. І. Павлика, він говорить: «Бувають такі хвили, коли мені здається, що й давня любов щезла ми зовсім з гадки, – і воно би було для мене велика благодать. А часом то щось пече та коле, мов жаль; давніше – гостріше, тепер – менше» [8, с. 220]. Незважаючи на те, що І. Франко не завершив перекладу «Короля Ліра», він повністю переклав українською мовою староанглійську баладу «Король Лір і його дочки» [3, с. 206-211], яку завершив 24 жовтня 1914 р. Балада була одним із джерел для написання В. Шекспіром його трагедії і, фактично, є скороченим переказом твору без сюжетної лінії Глостера та Едгара.

У Передмові до Кулішевого перекладу «Короля Ліра», І. Франко зауважує що В. Шекспір «[н]еправдоподібно прийняв як дане, не заходячись мотивувати його». [11, с. IX-X]. І. Франко дивується як міг король віддати третину своєї держави без будь-яких застережень просто за гарні слова доньок, наскільки легковірним є Глостер, «Шекспір переборщив навіть несурзности swojego wzірця, щоб осягнути свою мету» [11, с. X]. Проте, на відміну від Л. Толстого він не звинувачує, а виправдовує трагіка, говорячи, що якщо Шекспірів попередник показав у хроніці сімейну драму, то «Шекспір зробив із тої теми щось безмірно більше, щось таке, що тільки раз у тій формі і в такому розмірі було зроблене в історії всесвітньої літератури: він дав нам не фамільйну трагедію в королівських костюмах, а трагедію самого королівства на фамільйнім тлі» [11, с. XI]. Хоча В. Шекспір обробив вже існуючу тему, послуговуючись великою кількістю джерел, І. Франко говорить, що «[ч]асто бувало так, що чужі мотиви перемагали власні, затирали їхні характерні риси, залишаючи з них лише крихти, які входили до складу нових творів, або ж чужі мотиви вливалися в оригінальні форми і навпаки. Так протягом сторіч виробилася та скарбниця понять, уявлень і форм, значною мірою спільна для всіх народів нашої раси, в сфері якої обертається кожний народний поет і з якої найбільші поети-художники всіх часів і народів видобували метал, що, перетоплений в їхніх геніальних умах, робився шедевром людського духу, – так, назвем тут лише твори грецьких трагіків, багато драм Шекспіра («Король Лір», «Макбет», «Буря» і т.д.), «Фауста» Гете, «Балладину» Словацького тощо» [5, с. 64].

Висновки і пропозиції. Проаналізована у статті історія української Ліриани в перекладацькому доробку П. Куліша та І. Франка є внеском до вивчення існування твору в українській полісистемі, що, на нашу думку, сприятиме подальшому дослідженню перекладу мовно-стилістичних особливостей трагедії, а також стратегій перекладачів, оскільки біографічні дані певною мірою впливають на індивідуальний стиль перекладача.

Список літератури:

1. Гординський Я. Кулішеві переклади драм Шекспіра // Я. Гординський // Українська перекладознавча думка 1920-х – початку 1930-х років: хрестоматія вибраних праць з перекладознавства до курсу «Історія перекладу» для студентів, що навчаються за спеціальністю «Переклад» / уклад. Л. Черноватий, В. Карабан. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – С. 316-333.
2. Зорівчак Р. Шекспіріана Івана Франка / Р. Зорівчак // Каменяр. – 2012. – Трав. (№ 4). – С. 7-8. – Бібліогр.: с. 8.
3. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 10: Поетичні переклади та переспіви / ред. тому: О. Є. Засенко; упоряд. та комент.: Ф. П. Погребенник. – 1977. – 479 с.
4. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 12: Поетичні переклади та переспіви / ред. тому: Д. В. Затонський; упоряд. та комент.: В. І. Шевчук. – 1978. – 727 с.
5. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 27: Літературно-критичні праці (1886-1889) / ред. тому: С. В. Щурат, М. Т. Яценко; упоряд. та комент.: Р. С. Міщук, М. Д. Родька, Л. Т. Сенік, В. С. Харитоновна. – 1980. – 463 с.
6. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 34: Літературно-критичні праці (1902-1905) / ред. тому: Б. А. Деркач; упоряд. та комент.: О. В. Мишанич, Ф. П. Погребенник. – 1981. – 559 с.
7. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 41: Літературно-критичні праці (1890-1910) / ред. тому: П. Й. Колесник; упоряд. та комент.: В. І. Крекотень, Т. Г. Третяченко. – 1984. – 682 с.
8. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 48: Листи (1874-1885) / ред. тому: Л. Н. Калениченко; упоряд. та комент.: В. В. Громова. – 1986. – 767 с.
9. Іван Франко. Зібрання творів у п'ятдесяти томах / редкол.: Є. П. Кирилук (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 1976-1986. – Т. 50: Листи (1895-1916) / ред. тому: М. Д. Бернштейн; упоряд. та комент.: М. С. Грицюта та ін. – 1986. – 703 с.
10. Іван Франко. Додаткові томи до зібрання творів у 50-и томах / редкол.: М. Г. Жулинський (голова) та ін. – К.: Наукова думка, 2010. – Т. 54: Літературознавчі, фольклористичні, етнографічні та публіцистичні праці: 1896-1916 / ред. тому: Є. К. Нахлік; упоряд. та комент.: М. З. Легкий, О. Б. Луцишин, М. О. Мороз та ін. – 1214 с. – ISBN 966-00-0523-7.
11. Шекспір У. Король Лір / У. Шекспір; пер. П. А. Куліша. – Львів: Українсько-руська видавнича спілка, 1902. – XVI, 164 с.
12. Щурат В. Перші літературні спроби Івана Франка / В. Щурат // Іван Франко: ст. і матеріали. – Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1949. – С. 87-145.
13. Якимович Б. Діяльність Івана Франка в українсько-руській видавничій спілці / Б. Якимович // Іван Франко – видавець: Книгознавчі та джерелознавчі аспекти = Ivan Franko as Publisher: a bibliological and Source Study / Б. Якимович. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – С. 305-374. – ISBN 966-613-458-6.

Кравцова М.А.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ УКРАИНСКОГО «КОРОЛЯ ЛИРА» В. ШЕКСПИРА В ПЕРЕВОДЧЕСКОМ НАСЛЕДИИ П. КУЛИША И И. ФРАНКО**Аннотация**

Статья посвящена изучению истории создания первого украинского перевода трагедии «Король Лир» В. Шекспира пера П. Кулиша. Автор статьи анализирует дальнейшую работу И. Франко над переводом П. Кулиша и его собственную заинтересованность произведением английского писателя. Подано інформацію про публікацію першого перекладу «Короля Лира». Також досліджується трагедія в перекладчому наслітті І. Франко. Изучение украинской Лиряны важно в свете дальнейшего анализа трагедии.

Ключевые слова: В. Шекспир, «Король Лир», перевод, П. Кулиш, И. Франко.

Kravtsova M.O.

Ivan Franko National University of Lviv

HISTORY OF CREATION OF THE UKRAINIAN TRANSLATION OF W. SHAKESPEARE'S 'KING LEAR' IN THE TRANSLATORS' HERITAGE OF P. KULISH AND I. FRANKO**Summary**

The article studies the history of creating the first Ukrainian translation of the tragedy 'King Lear' by W. Shakespeare done by P. Kulish. The author of the article analyzes work of I. Franko on the translation by P. Kulish, as well I. Franko's further interest in W. Shakespeare's tragedy. Herein the information on the publication of the first Ukrainian translation of 'King Lear' is provided. The tragedy in I. Franko's translator's heritage is also being analyzed herein. The research of Ukrainian King Lear Studies is important in the light of further analysis of the tragedy.

Keywords: W. Shakespeare. 'King Lear', translation, P. Kulish, I. Franko.